

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Број: 002334051 2024

Датум: 03.01.2025.

Београд

На основу члана 2. тачка 2. алинеја 1. и члана 24. Закона о процени утицаја на животну средину („Службени гласник Републике Србије“, број 135/04, 36/09), а у вези са чланом 59. Закона о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 94/24), чл. 136. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/16, 95/18-аутентично тумачење и 2/23 – одлука УС), члана 6. став 1. Закона о министарствима („Службени гласник РС“, број 128/20, 116/22 и 92/2023), као и члана 23. став 2. и члана 24. став 3. Закона о државној управи („Службени гласник РС“, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 47/18, 30/18 - др. закон), решавајући по захтеву за давање сагласности на Студију о процени утицаја на животну средину, носиоца пројекта, предузећа „Колубара – Грађевинар“ д.о.о, Лазаревац, Јанка Стајчића 1, Александар Дујановић, државни секретар Министарства заштите животне средине по решењу о овлашћењу број: 001747986 2024 од 24.05.2024. године, доноси

РЕШЕЊЕ

1. Даје се сагласност на Студију о процени утицаја на животну средину пројекта експлоатације кречњака као ТКГ из лежишта "Непричава", на к.п. 1570, 1571, 2144/1, 2155, 2157/1, 2158, 2161, 2162, 2163, 2164, 2168-део, 2169, 2170, 2171, 2172, 2192-део, на територији КО Непричава, СО Лајковац. Координате преломних тачака експлоатационог поља „Непричава“ су:

	Y	X		Y	X
1.	7 428 008	4 912 474	11.	7 428 120	4 911 900
2.	7 428 277	4 912 430	12.	7 427 882	4 911 956
3.	7 428 273	4 912 401	13.	7 427 860	4 912 125
4.	7 428 391	4 912 370	14.	7 427 855	4 912 152
5.	7 428 366	4 912 301	15.	7 427 895	4 912 200
6.	7 428 386	4 912 297	16.	7 427 864	4 912 222
7.	7 428 330	4 912 204	17.	7 427 873	4 912 252
8.	7 428 328	4 912 198	18.	7 427 900	4 912 277
9.	7 428 355	4 912 187	19.	7 427 972	4 912 406
10.	7 428 403	4 912 140			

2. Носилац пројекта је дужан да спроведе мере заштите животне средине предвиђене Студијом о процени утицаја из тачке 1. овог решења (поглавље 8. предметне Студије).

3. Носилац пројекта је у обавези да испоштује и друге услове и сагласности надлежних органа и организација у складу са посебним законом, а нарочито Решење о условима заштите природе издато од стране Завода за заштиту природе Србије, заведено под 03 - број 021-3262/4 од 13.10.2023. године, Водне услове издате од стране Републичке дирекције за воде Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде РС, заведени под бројем 000328237 2023 од 27.11.2023. год, Услове из сагласности на израду пројектно-техничке документације за експлоатацију кречњака Завода за заштиту споменика културе Краљево, број 746/2 од 31.07.2023.године.
4. Носилац пројекта је у обавези да спроведе програм праћења утицаја на животну средину-мониторинг систем (поглавље 9. предметне Студије).
5. Носилац пројекта је дужан да у року од две године од дана пријема одлуке о давању сагласности отпочне са извођењем пројекта. Решење и предметна Студија о процени утицаја саставни су део техничке документације потребне за прибављање дозволе или одобрења за почетак извођења пројекта.
6. О трошковима поступка биће решено посебним решењем.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

Носилац пројекта, предузеће „Колубара – Грађевинар“ д.о.о, Лазаревац, Јанка Стајчића 1, поднео је Министарству заштите животне средине, захтев за давање сагласности на Студију о процени утицаја на животну средину пројекта експлоатације кречњака као ТКГ из лежишта "Непричава", на к.п. 1570, 1571, 2144/1, 2155, 2157/1, 2158, 2161, 2162, 2163, 2164, 2168-део, 2169, 2170, 2171, 2172, 2192-део, на територији КО Непричава, СО Лајковац, дана 02.08.2024. године, заведен под бројем 002334051 2024, а коју је израдило предузеће „ГЕОСТИМ“ д.о.о. из Београда, Дебарска 23/12. Дописом овог органа, број 002334051 2024 од 21.08.2024.године, наложена је корекција предметне Студије, што је носилац пројекта и извршио, доставивши кориговану Студију, дописом бр. 002334051 2024 од 17.09.2024.године. У Студији, поред свих непоходних услова органа и организација наведених у диспозитиву овог Решења, достављени су и:

СПИСАК ДОКУМЕНТАЦИОНОГ МАТЕРИЈАЛА

1. Решење о одређивању обима и садржаја Студије о процени утицаја на животну средину пројекта експлоатације кречњака као ТКГ у лежишту "Непричава" код Лајковца број 001329046 2024 од 27.05.2024. године, које је издало Министарство заштите животне средине.
2. Потврда о билансним резервама кречњака као ТКГ у лежишту "Непричава" код Лајковца 310-02-01857/2022-02 од 03.07.2023., које је издало Министарство рударства и енергетике.
3. Информацију о локацији број 350-38/2024-03 од 27.03.2024. године, које је издала Општина Лајковац -Општинска управа.
4. Решење о условима заштите природе 03 број 021-3647/4 од 25.10.2023. године, које је издао Завод за заштиту природе Србије.
5. Решење о мерама техничке заштите Завода за заштиту споменика културе из Ваљево број 457/1 од 26.10.2023. године.
6. Решење о издавању водних услова бр. 325-04-00386/2011-07 од 11.07.2011. године које је издало Министарство пољопривреде шумарства и водопривреде - Републичка дирекције за воде

7. Решење о издавању водне сагласности бр. 325-04-432/2012-07 од 24.04.2012. године које је издало Министарство пољопривреде шумарства и водопривреде - Републичка дирекција за воде
8. Одговор Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде - Републичке дирекције за воде бр.001284095 2024 14843 001 001 325 026 од 22.04.2024. године на захтев за продужење важности издатих водних аката
9. Одобрење за експлоатацију Министарства рударства и енергетике бр 310-02-00367/2002-09 од 15.07.2002. године
10. Одобрење за извођење радова Министарства рударства и енергетике 310-02-00892/2013-03 од 11.02.2014. године
11. Копија катастарског плана издата од Службе за катастар непокретности Лајковац
12. Копија листова непокретности

СПИСАК ГРАФИЧКИХ ПРИЛОГА

1. Карта комуникација 1 : 600.000
2. Карта експлоатационог поља (деталј листа Лазаревац 479-1-3) 1 : 25.000
3. Ситуациони план лежишта "Непричава" код Лајковца 1 : 2.500
4. Ситуациони план стања радова на крају експлоатације са позицијом мерних места 1 : 2.500
5. План рекултивације завршног стања експлоатације 1 : 2.500
6. Технолошки профили рекултивације 1 : 2.000
7. Позиција копа у односу на околне објекте 1 : 2.500
8. Геолошка карта ширег простора лежишта „Непричава“ 1 : 100.000
9. Геолошки план лежишта Непричава 1 : 2.500
10. Хидролошка карта реке Колубаре 1 : 200.000
11. Профил лежишта са позицијом реке Колубаре, пута Лајковац-Ваљево и пруге Београд-Бар 1:1.000

Студија о процени утицаја на животну средину предметног пројекта је урађена у свему у складу са решењем о одређивању обима и садржаја Студије о процени утицаја на животну средину пројекта експлоатације кречњака као ТКК из лежишта "Непричава", на к.п. наведеним у самој Студији, на територији КО Непричава, СО Лајковац, број 001329046 2024 од 27.05.2024. године, као и са експлоатационим пољем у складу са Просторним планом општине Лајковац, ("Сл. гласник општине Лајковац", бр. 15/18 и 08/19), а како је наведено у Информацији о локацији Општинске управе Лајковац, бр. 350-38/2024-03 од 27.03.2024. године.

У складу са чланом 20. Закона о процени утицаја на животну средину, обезбеђен је јавни увид, организована презентација и спроведена јавна расправа о предметној Студији. Предметни захтев је објављен у дневном листу "Вечерње НОВОСТИ", дана 01.11.2024.године, као и на службеном сајту Министарства <http://www.ekologija.gov.rs/obavestenja/procena-uticaja-na-zivotnu-sredinu/>.

У току трајања јавног увида није било достављених мишљења заинтересованих органа, организација и заинтересоване јавности.

Јавна расправа је одржана 21.11.2024. године у просторијама Скупштине општине Лајковац, чији су представници, присуствовали на расправи, и на којој је поднет извештај о јавном увиду, на територији општине Лајковац, заведен под бр. 501-60/2024-II од 21.11.2024.године. Представници локалне самоуправе нису имали примедби на предметни пројекат, односно на Студију о процени утицаја на животну средину. Преставника заинтересоване јавности, није било на јавној расправи.

У складу са чланом 22. и члановима 23. и 24. Закона о процени утицаја на животну средину, образована је Техничка комисија за оцену Студије о процени утицаја, Решење број: 002334051 2024 од 25.09.2024. године, која је на састанку одржаном 27.11.2024. године, размотрила предметну Студију и констатовала да је иста урађена у складу са Законом о процени утицаја на животну средину («Сл. гласник Р.Србије» број 135/04, 36/09), као и Правилником о садржини Студије о процени утицаја на животну средину ("Сл. Гласник РС" број 69/2005), али да има одређених недостатака које треба отклонити, те о свом раду овом органу доставила Извештај о оцени предметне Студије, на основу кога је сачињен допис број 002334051 2024 од 27.11.2024. године.

Допуна предметне Студије достављена је 18.12.2024.године, након чега је уследио други састанак Техничке комисије, дана 23.12.2024.године на коме је закључено да су отклоњене раније уочене примедбе, те сачињен и Извештај Техничке комисије о оцени предметне Студије, број 002334051 2024 од 23.12.2024. године, са предлогом да се изда сагласност на исту. Анализом одговора носиоца пројекта на претходно дате коментаре и примедбе, Техничка комисија је констатовала следеће:

Примедба 1. Страна 8, поглавље 2.3.1 Геолошка грађа шире околине лежишта „Непричава“
Недостаје прегледна геолошка карта шире околине лежишта „Непричава“, да би текст могао бити јасан. Иста примедба важи и за поглавље 2.3.2 Геолошка грађа лежишта „Непричава“. Страна 11, слика 3 Дебљина кречњака у лежишту у експлоатационим радовима- На овој фотографији није приказана дебљина кречњака већ изглед површинског копа. То потврђују и аутори на стр. 10, задњи пасус :“ Дебљина кречњака у лежишту је још увек непозната, јер досадашњим истражним радовима није набушена подина.“

ОДГОВОР: Прегледна геолошка карта шире околине лежишта Непричава Р=1:100.000 и геолошка карта лежишта Непричава Р=1:5.000 дати као прилози 8 и 9 Студије. Исправља се текст слике 3 и гласи „Кречњаци лежишта Непричава у експлоатационим радовима“

Примедба 2. Страна 11, поглавље 2.3.4 Хидрогеолошке карактеристике лежишта, недостаје хидрогеолошка карта, где се може видети однос лежишта и реке Колубаре, где је канал који одводи воду до реке и др.

ОДГОВОР: Хидрогеолошка карта лежишта не постоји. У тексту Студије дата хидролошка карта реке Колубаре са позицијом лежишта и профил лежишта и реке Колубаре на којој је приказан однос реке и лежишта.

Slika 1. Хидролошка карта реке Колубаре са позицијом лежишта

Slika 2. Профил лежишта са односом реке Колубаре

Зацевљени канал за одводњавање воде налази се јужно од лежишта (Прилог 4)

Примедба 3. Страна 15, поглавље 2.7.2 Животињски свет; Осим прве 4 реченице, све остало се

односи на биљни свет, што је требало приказати у поглављу 2.7.1.

ОДГОВОР: Део текста поглавља 2.7.2 пребачен у поглавље 2.7.1

Примедба 4. Страна 18, поглавље 2.11. Постојећи привредни и стамбени објекти и инфраструктура, у трећем пасусу се констатује следеће „У близини површинског копа нема грађевинских објеката (сеоских кућа и имања), као и привредних објеката. Најближи објекат је постројење за прераду креча које не ради око 30 година.“ Међутим на прилогу бр. 2. (топографска карта) виде се објекти непосредно, источно од лежишта.

ОДГОВОР: Мења се трећи пасус који гласи:

Најближи грађевински објекти (сеоске куће и имања) налазе се на око 100 метара североисточно од експлоатационог поља. Иако је Просторним планом на парцелама 2144/1, 2155 и 2157/1 К.О. Непричава предвиђено постојање површинског копа (каменолома), за ове парцеле нису решени имовинско правни односи, па се на њима и у целом североисточном делу лежишта према ГРП-у, не предвиђа експлоатација у првих 10 година. Најближи објекат унутар експлоатационог поља је постројење за прераду креча које не ради око 30 година.

Примедба 5. Страна 22, Недостају преломне тачке на слике бр. 4 као ни на прилозима бр. 3 и 4.

ОДГОВОР: Прилози 3 и 4 као и слика 4 допуњени преломним тачкама експлоатационог поља.

Примедба 6. Страна 32, Поглавље 3.3.2.2. Минирање; „У непосредној близини површинског копа нема објеката које треба штитити од минирања“.

ОДГОВОР: Мењају се последња два пасуса поглавља 3.3.2.2. Минирање и гласе:

„Заштита објеката од потреса спроводи се ограничавањем количине експлозива која се иницира у једном временском тренутку (интервалу), при чему временски интервал не сме бити краћи од 8 мс. Приближавањем зоне минирања објектима североисточно од експлоатационог поља, временски интервал се повећава, а количина експлозива по једном минирању се смањује. У првих 10 година не предвиђа се експлоатација у овом делу лежишта“.

Примедба 7. Страна 71, поглавље 6.2.5.3. даје се податак да је максимално разлетање 365м.

ОДГОВОР: Поглавље се допуњава следећим текстом:

Добијена вредност се односи на растојање у смеру оријентације бушотина, у хоризонтали, док су растојања у смеру иза бушотина (у вертикали) неколико пута мања. Такође, коп је дубинског типа и гро експлоатације се изводи на етажама +80 и +90, што је 60 до 70 метара испод коте најближих објеката, као и на западној страни копа. Минирање на вишим етажама се углавном своди на увођење копа у завршно стање, формирање 10 метарских етажа и припрему за биолошку рекултивацију. Упоређивањем стања на прилозима 3 Ситуациони план и 4 План завршног стања, види се да ширење копа ка истоку није предвиђено.

На основу изнетог, сматрамо да ће објекти североисточно од копа, иако се налазе свега око 100 метара од експлоатационог поља, бити минимално изложени ризику од разлетања комада.

Примедба 8. Имајући у виду да је лева страна реке Колубаре удаљена од копа 200 м, а да непосредно пролази магистрални пут Лајковац – Ваљево, као и железничка пруга Београд – Бар треба дати прегледну карту ових објеката и објаснити како исти нису угрожени.

ОДГОВОР: Тражени објекти (коп, прига пут) приказани су на прилогу 2. За време 50. годишњег рада копа Непричава пут Лајковац-Ваљево, пруга Београд – Бар и река Колубара. Обзиром да ширење копа није предвиђено ка истоку, као и да се од радова на источној страни копа предвиђа

увођење копа у завршно стање, формирање 10 метарских етажа и техничка и биолошка рекултивација, уз прдржавање мера заштите животне средине и техничких решења датих у Главном рударском пројекту претходно наведени објекти неће бити угрожени.

Примедба 9. поз.1. стоји – „Главни рударски пројекат је рађен у Предузећу за пројектовање предузећа "Геостим" д.о.о. из Београда". Поправити очигледну грешку. Ко је био главни пројектант? Да ли је урађена стручна ревизија пројекта? И ко је ревидент?

ОДГОВОР: Исправља се трећи пасус увода и реченица гласи „Главни рударски пројекат је рађен у Предузећу за пројектовање "Геостим" д.о.о. из Београда. Главни пројектант је Мр. Радован Клачар, дипл. инж. рударства”.

Главни рударски пројекат ће бити предат на ревизију након отклањања грешака уочених у Студији, односно када се добије Сагласност на студију утицаја.

Примедба 10. нема описа методологије рада на Студији и описа макролокације;

ОДГОВОР: Убацују се поглавља 1.1. и 1.2. следећим текстом:

1.1. Методологија израде Студије

Студија о процени утицаја на животну средину се ради у складу одредбама Закона о процени утицаја на животну средину (Сл. гласник РС" број 135/04 и 36/09). Основни методолошки приступ и садржај Студије о процени утицаја на животну средину одређен је Правилником о садржини студије о процени утицаја на животну средину (Сл. гласник РС" број 69/05).

Студија о процени утицаја се ради на основу постојећег стања животне средине на утврђеној локацији, техничко технолошке концепције објеката и процене могућег утицаја објеката на животну средину. Процена је извршена на основу стручно- техничких знања и расположивих података. Коришћени су расположиви подаци и резултати испитивања за објекте сличне намене.

Студија је израђена на основу општих и техничких податка, који су обрађивачу презентовани од стране носиоца пројекта, а преко израђене и достављене пројектне документације. На основу тога Студија је израђена уз коришћење важећих закона, прописа, стандарда, норматива и литературе за овакву врсту објеката. Тумачење резултата и предлагање мера заштите, се ради и у складу са законским и подзаконским прописима, наведеним на странама 152 и 153.

1.2. Опис макро и микро локације

Површински коп кречњака “Непричава” налази се на левој страни реке Колубара у непосредној близини села Словац. Лежиште је од Лајковца удаљено 7 км.

Површински коп кречњака "Непричава" налази се на 200 м од леве стране реке Колубаре у непосредној близини села Словац. Лежиште је од Лајковца удаљено 7 км. Подручје лежишта припада ваљевском региону.

Саобраћајне везе су повољне. Непосредно уз јужну страну лежишта пролази магистрални пут Лајковац-Ваљево и железничка пруга Београд-Бар. По западном ободу лежишта пролази пут Ваљево-Уб. Повољне саобраћајне прилике омогућавају, како транспорт сировине из лежишта до погона у Телијама, тако и готових производа из кречане која се налази у кругу предузећа до свих потрошачких центара у ближој и даљој околини. Носилац Пројекта има већ више деценија дефинисане имовинско – правне односе.

Детаљним истраживањима обухваћена је кречњачка маса, на благо заравњеној површини терена, са највишом котом 162,0 м, између Илића потока на западу, магистралног пута Лајковац - Ваљево на југу. Кречњаци као корисна сировина у лежишту су издвојени на површини од 77.772 м², а по дубини до коте +74,5 м.

Примедба 11. поз. 2.5. – табела 6. У наслову табеле стоји „период од 1981- 2010 г.“, што је период

од 30г, а у тексту изнад табеле стоји „за двадесетогодишњи просек“;

ОДГОВОР: Исправља се други пасус поглавља 2.5. у гласи:

„У следећој табели даје се тридесетогодишњи просек, средњих месечних, годишњих и екстремних вредности за најближу мерну станицу у Ваљево.“

Примедба 12. поз. 2.6. – врло мало података на широј и ужој локацији копа;

ОДГОВОР: Мења се поглавље 2.6. и гласи:

Укупна површина земљишта на подручју општине Лајковац износи 18 589,66ха. Од тога су њиве 8942,50 ха, вртови 1,19 ха, воћњаци 613,40 ха, виногради 39,55, ливаде 1329,25 ха, а пашњаци, трстике, мочваре и остало земљиште 1186,13 ха. Земљиште се користи претежно за пољопривреду. На читавом подручју има мањих површина под шумама, с тим што се на подручју Боговађе и Пепељевца налазе већи комплекси. На подручју општине Лајковац заступљена су четири типа, односно подтипа земљишта на основу истраживања Института за научна истраживања ПКБ "Агроекономик" из јула 1989. године: Колувијум са смолицом, са превагом неоглајног земљишног материјала глиновитог састава Псеудоглеи, равничарски дубоки Псеудоглеи, обрвачки средње дубине Семиглеи, алувијално ливадски, некарбонатни.

Експлоатационо поље лежи у подручју параподзола и параподзоластих земљишта која су карактеристична за подручје северозападне Србије. Постојећи земљишни покривач чине глина, песковита глина, опекарска глина, што говори да се ради о земљишту чија је производна вредност углавном ниска.

Земљишта на кречњаку чине рендзине на већим нагибима и смеђа земљишта на мањим нагибима, док су земљишта на шкриљцима кисела смеђа земљишта. Са гледишта њиховог искоришћавања за пољопривредну производњу и с обзиром на површине на којима су заступљени, најважнији су: алувијална земљишта и смеђа земљишта.

Предметни простор обухвата неплодно земљиште које је делом обрастло деградираном хрстовом шумом и шибљем, делом су травнате површине.

Узимајући напред наведено у обзир очигледно је да се у конкретном случају ради о нископродуктивном и мање вредном земљишту као и да је у циљу постизања производних резултата неопходна примена мелиоративних захвата.

Као резултат геолошких, историјских, климатских и антропогених услова и утицаја, среће се велики број типова, подтипова и варијетета земљишта. На образовање данашњих земљишта овог подручја поред рељефа, матичног супстрата и воде у многеме су утицали климатски фактори, вегетација и сам човек. На овом подручју доминирају два основна типа земљишта : лесивирана смеђа земљишта и кисела смеђа земљишта.

По престанку рада пројекта извршиће се техничка и биолошка рекултивација, са циљем да се обнови или поправи поремећени екосистем и пејзажна вредност предела.

Примедба 13. поз. 2.7. - врло мало података на широј и ужој локацији копа. Зашто су на овом месту описани подаци о заштићеном природном добру;

ОДГОВОР: Мења се поглавље 2.7. и гласи:

Поглавље носи наслов „ФЛОРА, ФАУНА И ПРИРОДНА ДОБРА ПОСЕБНЕ ВРЕДНОСТИ, - одваја се поднаслов за природна добра посебне вредности.

2.7.1. Биљни свет

Од биљних врста на овом подручју најзаступљеније су листопадне шуме. С обзиром на могућа загађења, велика пажња се поклања примени врста које отпуштају знатније количине кисеоника, које у већој мери од других задржавају чврсте честице из ваздуха (брест, храстови, борови, платан

и сл.). Структура шума у погледу очуваности је врло повољна јер мали проценат отпада на деградиране шуме и шикаре. Високе шуме заузимају површину 1300 ха, а ниске шуме 900 ха.

Вегетационо - флорни сегмент у широј околини предметног копа, сачињава шумска и ваншумска вегетација и флора.

Шумско-вегетационо-флорни сегмент Шумске фитоценозе карактеристичне за ужи и шири ареал предметног копа су: Шуме сладуна и цера - Куерцетум-царпинето-цетрис, Шуме лужњака и граба - Царпино-куерцетум роборис, Шуме лужњака и жутиловке - Генисто-куерцетум роборис, Шуме сладуна и цера - Куерцетум-царпинето.

Најстарији храстови су посечени и замењени младим састојинама, које су од значаја за будућност шумске привреде. Поред драгоценог дрвета, по техничким својствима и по својој трајности, ове шуме дају жир и танин.

Доста шума је у пролеће под водом од поплаве потока и река или вода које се после киша задржавају на тешким, непропусним земљиштима. Уз поплавну воду велики утицај на земљиште и вегетацију врши подземна вода. Њано присуство у ризосфери или на површини битно утиче на вегетацију. Ниво подземне воде осцилира кроз годину од површине земљишта до дубине од 5 - 6м; при овој је од великог утицаја микрорељеф терена.

На нижим стаништима где се вода дуже задржава, развијена су хидроморфна оглејена земљишта, а на нижим локалитетима (грдама) који су изван дохвата поплавних вода, јављају се пароподзоли (псеудоглејеви. Пароподзоли, на којима расту састојине лужњака су неповољна земљишта (физички и хемијски) и условљавају да се шума лужњака овде одржава као трајни стадијум вегетације. Састав и грађа шуме зависе у првом реду од нивоа подземне воде и трајања стагнације површинске воде, те уз променљивост ових фактора јавља се више типова лужњакове шуме.

На терасама где је земљиште такође квалитетно, могућа је примена мезофилних врста и фитоценоза а на нагнутих теренима серотерне биљне врсте, претежно жбунасте.

Највећим делом терен шире околине лежишта је пашњак -земљиште лошег квалитета 7 класе и основно је шумско земљиште и шума шесте класе.

Флора на простору предвиђеном за експлоатацију представљена је ниским растињем, жбуњем шумом VI класе.

2.7.2. Животињски свет

Подручје општине Лајковац веома је богато различитим врстама дивљих животиња, Ловиште "Кладница" на територији општине Лајковац насељава трајно заштићене врсте дивљачи, ловостајем заштићене врсте дивљачи и дивљач ван режима заштите

Трајно заштићене врста дивљачи у ловиштима су заступљени: Сисари: видра /Лутра лутра, ласица /Мустела нивалис, веверица /Сциурус вулгарис, сиви пух /Глис глис. Птице: ћук /Атхене Ноцтуа/, мала ушара /Асио отус/, шумска сова /Струх алуцо/, кукувија /Туто алба/, гаћаст мишар /Бутео лагопус/, јастреб-мишар /Бутео бутео/, мали соко /Фалцо цолумбариус/, обична ветрушка /Фалцо тиннунцулус/, пољска еја /Цирцус цуанеус/, сребрнасти галеб /Ларус аргентатус/, бела рода /Цицонија Цицонија/, вивак /Ванеллус ванеллус/, чапљица /Ихбруцхус минутус/, пољска шева /Алауда арвенсис/, чворак /Стурнус вулгарис/, црноглава грмуша /Сулвиа атрицапилла/, мали славуј /Лусцинија мегартхунцхос/, дрозд брањуг /Турдус пиларис/, црни кос /Турдус мерула/, велика сеница /Парус мајор./, пољски врабац /Пассер монтанус/, штиглић /Цардуелис цардуелис/, кукавица /Цуцулус цанорус/.

Подручје општине Лајковац веома је богато различитим врстама дивљих животиња, ловостајем заштићене врсте где преовлађују :

Сисари: срна /Цапреолус цапреолус/, дивља свиња /сус сцрофа/, зец /Лепус еуропаеус Палл/,

јазавац /Мелес мелес /, куна златица /Мартес мартес ./, куна белица /Мартес фоина /.

Птице: фазан /Пхасианус спп./, пољска јаребица /Пердих пердих./, дивља гуска-лисаста /Ансер албифронс /, дивља патка-глувара /Анас платурхунцхос /, дивља патка-крца-пупчаница /Анас куеркуедула /, дивљи голуб-гривњаш /Цолумба паламбус /, шумска шљука /Сцолопах рустицола /, препелица /Цотурних цотурних /, грлица /Стрептопелиа туртур /, гугутка-кумрија /Стрептопелиа децаоцто Е.Фрив./, и друге врсте повремено.

Дивљач ван режима заштите Дивљач, која није у режиму заштите обухвата врсте: Сисара : шакал /Цанис ауреус /, лисица /Вулпес вулпес /, дивља мачка /Фелис силвестрис Сцхреб./, твор /Мустела путориус /. Птица : сива врана /Цорвус цороне цорних/, сврака /Пица пица /.

Од рибљих заједница река Колубара садржи неколико врста: клена, белицу, штуку, шарана, сома и веома ретко смуђ.

На простору лежишта и ближој околини, колико је познато нама специфичних врста чији би опстанак угрозили радови на експлоатацији.

Обавеза је извођача радова да обезбеди предузимање свих мера заштите животне средине које се буду дефинисале Студијом а које ће бити обухваћене и мерама заштите у оквиру Главног рударског пројекта.

Исто тако, пројектоваће се рекултивација деградираних површина захваћених откопом.

Систематска истраживања целокупне фауне нису вршена. Констатоване орнитофаунистичке вредности указују на умерену биолошку разноврсност.

2.7.3. Природна добра

На територији општине Лајковац постоји само једно заштићено природно добро, односно споменик природе. Споменик природе - стабло храста цера заштићено је Одлуком о заштити споменика природе „Два храста-Врачевих“ број:501/2-02-2002 СО Лајковац. Решењем о скидању и брисању заштите једног стабла храста природног добра, СО Лајковац број:0616/05-01 од 23.03.2005. године скинута је заштита са једног стабла храста сладуна те је заштићено остало само стабло храста цера. Заштићено стабло цера по својим димензијама и старошћу представља природну реткост ботаничког карактера. Режим заштите је ИИИ (трећи) степена.

Увидом у документацију Завода за заштиту природе, констатовано је да на подручју за експлоатацију, нема званично заштићених споменика природе, добара од посебне вредности.

Ако се у току извођења радова наиђе на природно добро које је геолошко-палеонтолошког и минералогско-петрографског порекла за које се претпоставља да има својства природног споменика, извођач радова је дужан да о томе обавести организацију за заштиту природе и да предузме мере да се до доласка овлашћеног лица, природно добро не оштети и да се чува на месту и положају у коме је нађено.

Примедба 14.поз. 2.8. - врло мало података на широј и ужој локацији копа;

ОДГОВОР: Мења се подпоглавље 2.8. и гласи:

Простор лежишта се налази на благо заравњеној површини терена, са највишом котом 162,0 м, између Илића потока на западу, магистралног пута Лајковац - Ваљево на југу. Кречњаци као корисна сировина у лежишту су издвојени на површини од 95.802 м², а по дубини до коте +74,5 м. Рудно тело лежишта кречњака је у брдском, благо заталасаном подручју.

Простор лежишта који је детаљно истражен мањим делом је обрастао ретким ниским растињем (жбуњем). Стенска маса (кречњак) је на скоро целој површини лежишта откривена на површини терена.

Утицај на пејзаж површинског копа ће се колико је то могуће умањити рекултивацијом простора са

циљем да се уклопи у амбијент у коме се налази и смањи, стварајући амбијенталне целине у којима пејзаж не би био нарушен.

Примедба 15. поз. 2.10. зашто се упоређују подаци из 2011. са 2013.г. и на коју годину се мисли у четвртом пасусу?

ОДГОВОР: Подаци из 2011 и 2013 године дати су само као основа за стање према попису из 2022. године где се види евидентно смањење броја становника на територији Општине Лајковац.

Примедба 16. поз. 3.2.1. – стоји „све у оквиру простора на коме ће бити решени имовинско-правни односи (право коришћења односно право службености)”.- Када иИ под каквим околностима?

ОДГОВОР: Мења се 5. Пасус поглавља 3.2.1. и гласи:

Просторно ограничење површинског копа извршено је његовом конструкцијом у оквиру оверених “ Б и Ц1” резерви – Елабората о ресурсима и резервама и Потврдом о резервама, као и Прорачуна резерви и графичке документација кречњака као техничко-грађевинског камена у лежишту, а све у оквиру простора дефинисаног Просторним планом општине Лајковац

Примедба 17. поз. 3.2.3. – Која „кречана“?

ОДГОВОР: Зграда старе кречане која није у употреби већ 30 година, када је производња креча пребачена у „Ђелије“.

Примедба 18. поз. 3.2.4.1. Објаснити тврдњу. „Ако је влажност материјала, са којим се врши манипулација око 6%, издвајање прашине је минимално.”;

ОДГОВОР: Мења се први пасус овог поглавља и гласи: Индустриска вода на површинском копу, „Непричава“ користиће се само ради спречавања подизања прашине преко дозвољених граница, како у постројењу за припрему кречњака тако и на самом површинском копу и приступном путу. Ако влажност материјала, падне испод 6% долази до повећане емисије прашине. У овом случају неопходно је орошавање како одминираниог материјала, тако и транспортних путева. Орошавање се врши помоћу воде из цистерни.

Примедба 19. поз. 3.2.4.1. – Како су одређени количина воде за квашење и време квашења,?

ОДГОВОР: Мења се други пасус овог подпоглавља и гласи

Укупна количина воде потребна за једно квашење износи:

$Q_{кв} = 1,25 * П * q$, лит ,где су:

П- површина квашења ,м², q- специфична потрошња воде, л/м²

$Q_{кв} = 1,25 * 5000 * 2 = 12.500$ лит/по једном квашењу

У току дана довољно је четири пута вршити квашење, а трајање једног квашења 45 минута.

Компанија располаже сопственом цистерном за воду те ће се користити по потреби.

Примедба 20. поз. 3.2.4.2. - Како је одређена количина воде за пиће за све раднике?

ОДГОВОР: Мења се и гласи

Вода за пиће, за раднике на површинском копу, користиће се флаширана или из бидона према тренутној могућности носиоца пројекта. Потребна дневна количина ове воде се не може предвидети, јер зависи како од климатских фактора тако и од индивидуалних потреба, па ће се набављати према потреби. Допремаће се вода у ПЕТ амбалажи или у бидонима. На основу просечних потреба одраслог човека од 2,5 л/дан, просечна потрошња пијеће воде на копу за 45 радника износи око 115 литара/дневно.

Примедба 21. поз. 3.3.1.1. – Која је количина кречњака се откопава - 110.000 или 120.000 чм/г?
ОДГОВОР: Годишња производња износи 120.000м³чм (110.000 м³чм сировина + 10.000 м³чм жаловина). Исправља се трећи став другог пасуса овог поглавља и гласи:

- Ефективни часовни капацитет $267/(8 * 0,75) = 44,4$ чм³/час

Примедба 22. поз. 3.3.2. – Какве „еколошке услове треба бушилица да задовољава“? Екологија је биолошка наука;

ОДГОВОР: Мења се поглавље 3.3.2. и гласи:

Од технологије бушења минских бушотина у великој мери зависи учинак откопно-утоварне механизације и дробиличног постројења. Бушење минских бушотина започиње тачним постављањем бушаће гарнитуре на обележену тачку и регулисањем правца и нагиба бушотине.

Машине за бушење минских бушотина треба да задовоље:

1. Технолошке услове,
2. Производне услове,
3. Техничке услове.
4. Еколошке стандарде

Технолошки захтеви се састоје у томе да квалитет извршених радова буде на високом нивоу.

Производни захтеви се састоје у томе да су у току експлоатације остваре минимални утрошци рада и материјала.

Под техничким условима подразумева се обезбеђење удобног рада посаде која опслужује бушилицу.

Еколошки стандарди захтевају минимално испуштање гасова, стварање прашине. буке итд.

Примедба 23. поз. 3.5. – Како су утврђене све коначне вредности у овој позицији? Која литература и сл.?

ОДГОВОР: Вредности емисије испуштених гасова из СУС мотора су технички подаци из произвођачке спецификације и дати су у ГРП-у. Овде су преузети само коначни резултати. Исто важи и за гасове као продукт минирања произвођача „Трауал Крушевац“. Количина отпадног уља се рачуна на основу норматива потрошње горива. Фекалне и санитарне воде се рачунају на основу потрошње воде.

Примедба 24. поз. 4.9. – Обзиром да коп ради дужи низ година вероватно је природни фон свих загађујућих материја већ поремећен, те га треба узети у обзир код свих прорачуна емисија;

ОДГОВОР: Поглавље 4.9. се мења и гласи:

На микро и макро локацији нема индустријских објеката, нити других значајних инфраструктурних објеката. Површински коп је удаљен од већих насеља, заштићених подручја и културних добара на које би могао неповољно да утиче.

Димензионисање носивости коловозне конструкције саобраћајног прикључка извршити према намени и планираном саобраћајном оптерећењу.

Коловоз саобраћајног прикључка извести у ширини који омогућава двосмерни саобраћај, а са становишта безбедности саобраћаја потребно је обезбедити неометане саобраћајне токове и заштиту свих учесника у саобраћају.

Орошавње путева зависи од климе, врсте подлоге, минералне сировине која се експлоатише. лскуствени подаци на површинском копу кречњака дају податке да је у екстремним'условима довојтно вршити поливање 2-4 пута у смени.

У каснијим фазама вршиће се редовно одржавање пута, насипањем материјала из привременог одлагалишта.

Локални макадамски пут ће бити проширен, испланиран и насут тако да обезбеди потребну носивост за транспорт камиона са утовареним финалним производом. За те потребе користиће се материјал са површинског копа, из фазе откривања, а радови ће се обављати механизацијом носиоца Пројекта (инвеститора).

Примедба 25. поз. 4.11.4. – стоји „Техничка и биолошка рекултивација биће детаљно одрађена у Техничком пројекту рекултивације”. Студијом о процени утицаја се дефинишу услови рекултивације;

ОДГОВОР: Брише се пети пасус подпоглавља 4.11.4

Примедба 26. поз. 5.3.1. - Где су подаци о испитивању земљишта?

ОДГОВОР: Мења се подпоглавље 5.3.1. и гласи: Површински коп „Непричава" налази се у кречњачком масиву. Око површинског копа је земљишни покривач који чини глиновита земља, што говори да се ради о земљишту чија је производна вредност ниска. Радна фигура површинског копа захвата површину терена од 13.5 ха. По престанку рада пројекта извршиће се техничка и биолошка рекултивација, са циљем да се обнови или поправи поремећени екосистем и пејзажна вредност предела.

Испитивање земљишта ће се вршити у случају контаминације, изливањем нафтних деривата на месту акцидента и на које загађење има утицај од стране овлашћене лабораторије. Како акцидентата у претходном раду копа није било, испитивања земљишта нису ни вршена.

Примедба 27. поз. 5.3.2. – Где су подаци о сливу Колубаре и подземним водама?

ОДГОВОР: Поглавље 5.3.2. се мења и гласи:

Сви значајни површински токови који протичу кроз територију општине настају на падинама планина Рудника, Букуље, Маљена и Сувобора и притоке су реке Колубаре. Слив реке Колубаре до Белог Брода у селу Ћелије заједно са сливом реке Обнице, Јабланице, Граца, Топлице и Љига захвата површину од 1.869 км²

Недалеко од експлоатационог поља протиче река Колубара. Река на потезу узводно од Лајковца, односно од моста на путу Лајковац – Пепелевац није регулисана. Велике воде које дотичу са узводног дела слива се разливају у релативно уској долини и плаве површине непосредно уз главни ток реке. Експлоатационо поље се налази на 200 м од корита реке и одвојено је појасом пруге и путем Лајковац – Ваљево. Површинске воде реке, односно поплавни талас нема утицаја на експлоатационо поље.

Дужина реке Колубаре кроз општину Лајковац је 28 км. Река кроз ово подручје кривуда правећи меандре и спрудове, а самим тим успорава проток воде.

Колубара је река у западној Србији, десна притока Саве, дуга око 123 км. Настаје од два изворишна речна крака: Обнице и Јабланице у Ваљеву

Са леве стране притоке су: Рабас, Кладница и Тамнава, Љубостиња, са десне: Градац, Бања, Лепеница, Рибница, Топлица, Љиг, Пештан, Турија и Бељаница.

Значајни су и потоци Перајице (лева притока), Липовац (десна притока)

Улива се у Саву код Обреновца. Слив Колубаре износи око 3.600 км² и у њему се налазе богата налазишта лигнита. Долином Колубаре пролази железничка пруга.

Геолошки склоп терена и структура порозности стенских маса указује на појаву подземних вода у виду издана разбијеног и збијеног типа и садрже значајне резерве подземних вода. Ове воде се

користе за пиће уз додатну прераду у фабрикама воде. РХМЗ Србије прати ниво и квалитет подземних вода преко мерних станица подземних вода на подручју Колубаре. Ниво подземних вода на овом подручју је веома висок.

Међутим подземне воде које се јављају при великим водостајима Колубаре могу имати утицај на повишење нивоа вода у најнижим деловима експлоатационог поља. Зато је изграђен систем дренажних канала као и водосабирник на најнижем делу поља са пострављеним црпним постројењем. Одводни канал је повезан са реком Колубаром преко цевастих пропуста, који се налазе на прузи и на магистаралном путу. У претходном експлоатационом веку показало се да је систем за одвођење атмосферских вода доста ефикасан и да су пропусти 1000 мм, који се налазе испод саобраћајница довољног капацитета да евакуишу све велике воде које падну на релативно мало сливно подручје површинског копа.

Примедба 28. поз. 5.3.3. – Где су подаци о мерењу имисија?

ОДГОВОР: Поглавље 5.3.3. се мења и гласи:

Мерењем амбијенталног ваздуха загађујућим материјама у ваздух у непосредном окружењу површинског копа утврдиће се утицај прашине и продуката сагоревања мотора С.У.С изван граница површинског копа, што је и обавеза носиоца пројекта. Прашина се јавља непосредно уз рударску машину на самом копу.

Примедба 29. поз. 5.7. – Констатација је уопштена, чак и призвољма? Потребни су докази;

ОДГОВОР: Поглавље 5.7. се мења и гласи:

Површинска експлоатација и прерада кречњака представља скуп системски организованих, и међусобно условљених, технолошких операција у којима се не стварају опасне и штетне материје нити настаје чврсти отпад.

Чиниоци животне средине (земљиште, вода, ваздух, флора, фауна и др.) граде неколико основних потенцијала о чијим се функционалним карактеристикама мора водити рачуна код валоризације утицаја планиране експлоатације кречњака у конкретном простору.

Међусобни однос појединих чинилаца животне средине као и њихов утицај на формирање еколошких потенцијала и њихове основне функције су битни због оцене могућих утицаја који би били последица експлоатације и прераде кречњака.

Потенцијали земљишта, с обзиром на конкретне просторне односе немају посебног значаја будући да се ради о нисковредном земљишту. Дефиниција утицаја планираног објекта и радова, своди се на анализу могућности евентуалног загађења овог земљишта и заузимање постојећих површина.

Потенцијали вода се морају анализирати узимајући у обзир хидрографске и хидрогеолошке (ниво подземних вода и др.) карактеристике подручја, односно стање површинских и подземних вода а све у смислу могућих утицаја на загађење. Постојећи климатски потенцијали су одређени климатским карактеристикама предметног подручја.

Еколошки ризик у домену биотопа се јавља због чињенице да се сваки биотоп карактерише стриктно дефинисаном просторном целином и свеукупношћу односа између свих животних заједница и тог простора. Ово подразумева и широку лепезу међусобних утицаја у домену климе, воде, ваздуха, земљишта, флоре, фауне. Оно што је битно истаћи је да ће као последица експлоатације и прераде кречњака, доћи до промена на предметној локацији изазване антропогеним дејством.

О еколошком ризику у домену заштићених природних добара, културних и археолошких добара нема смисла говорити обзиром на чињенице изнесене у претходним тачкама.

Пројект експлоатације и прераде омогућује таква техничка решења у циљу заштите животне

средине, да се може констатовати да предметни Пројекат неће значајније утицати на чиниоце животне средине, чак и у експресним ситуацијама, а радови изводе према ревидованој и одобреној Техничкој документацији.

Утицај пројекта на квалитет ваздуха, вода, земљишта, нивоа буке, интензитет вибрација, зрачења и друго, се дефинише посебним поглављем, као и мере заштите предвиђене законом и другим прописима, нормативима и стандардима.

Примедба 30. поз. 6.1.1. – Табела 27. Где су прашина, гасови и др?

ОДГОВОР: У Табели, поред прашине наводе се и полутанте који настају сагоревањем нафтних деривата

Фазе технолошког процеса експлоатације Емисије у животну средину

Бушење минских бушотина Прашина; Полутанти који настају сагоревањем нафтних деривата
Бука

Минирање Сеизмички ефекат

Ваздушни удар

Разбацивање комада стенске масе

Ломљење негабаритних блокова и транспорт на радним етажама Прашина; Полутанти који настају сагоревањем нафтних деривата

Бука

Утовар и транспорт Прашина; Полутанти који настају сагоревањем нафтних деривата

Бука

Уситњавање (дробљење и млевење) и класирање Прашина; Полутанти који настају сагоревањем нафтних деривата

Бука и вибрација

Утовар класираних фракција Прашина; Полутанти који настају сагоревањем нафтних деривата

Транспорт класираних фракција Прашина; Полутанти који настају сагоревањем нафтних деривата

Полутанти који настају сагоревањем нафтних деривата у моторима са унутрашњим сагоревањем су гасови NOx. CO. CO2 CxHx. HCHO. SO2. Њихово емитовање је локалног карактера.

Наведен утицај површинске експлоатације је наведен на основу вишедеценијског искуства у експлоатацији кречњака, као ТГК на територији Републике Србије.

Примедба 31. поз. 6.2.1. до 6.2.4. – Само „приче из литературе“, где су докази?

ОДГОВОР:

Педесетогодишњим експлоатацијом овог копа нису уочени утицаји на квалитет воде, ваздуха, земљишта, као ни појачане буке. У недостатку егзактних података мерања ових параметара, можемо се једино позвати на литературне податке, као и чињеницу да у досадашњем раду копа није било притужби и жалби на појачану буку, замућење воде у бунарима, повећану прашину са копа. Такође у току рада копа није било акцидентних ситуација изливања нефти или нафтних деривата које би могле контаминирати земљиште. Током рада копа од стране надлежних органа, није било предузимања никаквих мера због непоштивања прописа, норматива и стандарда. Студијом предвиђен је мониторинг ових параметара у наредном периоду.

Примедба 32. поз. 6.2.5.3. – стоји „Обзиром да је коп дубинског типа и да су бушотине усмерене ка копу, ово растојање (прорачунато 365м) ће бити знатно мање“. Како?

ОДГОВОР: Одговор дат у одговору на примедбу 7.

Примедба 33. поз. 6.4. – Колико већ ради коп, 40, 50 или... година. Како је „Уништавање флоре и фауне оцењено као средње”;

ОДГОВОР: Експлоатација на површинском копу Непричава се обавља од 1971. године. Значи преко 50 година. Исправљају се у тексту грешке на странама 76,88,127,130, где пише већ 40 година.

Након 50 година експлоатације флора и фауна унутар копа су углавном уништени. Допуњава се прва реченица трећег пасуса овог поглавља и гласи:

„Уништавање флоре и фауне оцењено је као средње с обзиром да површина копа која још није деградирана није велика. Деградација површине терена вршиће се на западној и северној страни копа у количино од око 2.500 м2.“

Примедба 34. поз. 6.5. – наводи се детаљно истраживање. Без описа и подлога;

ОДГОВОР: Мења се део првог пасуса и гласи:

“На основу података доступних у Програма заштите животне средине Општине Лајковац, 2015-2024 (<https://www.lajkovac.org.rs/lokalna-samouprava/zivotna-sredina>), може се рећи да рад каменолома неће имати значајне негативне ефекте на околно становништво”.

Примедба 35. поз. 8.1. – табела 33. Како су утврђени утицаји? . поз. 10.6. - табела 37. Како су утврђене оцене за „врсте и тип активности“ при класификацији потенцијалног утицаја експлоатације на површинском копу уна животну средину?

ОДГОВОР: Допуњава се поглавље 10.6. и гласи:

Експлоатационо поље захвата површину терена око 12,9 ха. У експлоатацији учествују следеће машине: бушилица, хидраилични багер, дробилично постројење, булдозер, камиони и утиваривачи. Детерминацијом могућих типова утицаја добија се реална слика о међусобном утицају површинског копа и животног и радног простора.

Класификацијом одређених потенцијалних утицаја и вредновањем њиховог утицаја од 0–3. добијају се елементи егзактних вредности које могу верно одражавати карактеристике утицаја произведеног од репрезента средине односно радних операција које прате рударење. Нумерички модел не елиминише потпуно субјективни утицај, али га смањује на реалнију меру која се "подупире" бројкама.

Нумерички модел је мера дејства негативних утицаја и класификован је у четири категорије:

0 – нема утицаја на средину.

1 – ограничен утицај.

2 – снажан утицај.

3 – веома снажан утицај.

Дејство утицаја површинске експлоатације на човекову околину као што је речено, има елементе субјективног оцењивања. Вредности дате у матрици одражавају карактеристике утицаја и омогућавају да се дејства утицаја вреднују егзактније – нумерички. Код површинског копа ди извори утицаја су: бушилица, булдозери, хидраилични багери, дробилично постројење, камиони и утоваривач. У анализи оцене утицаја узет је модел површинског копа у којем се експлоатација одвија дисконтинуалном технологијом рада. Бушење–минирање–утовар–транспорт– прерада то је филозофија рада, малог капацитета на површинском копу. Потенцијални утицаји експлоатације кречњака на радну и животну средину приказани су у наредној табели бр. 33.

Анализа табеле показује да се негативни ефекти отварања и развоја површинског копа односе на

геоморфолошку проблематику, при чему се утицај огледа у промени пејзажа, односно амбијента простора у коме је површински коп лоциран. Међутим, применом мера ублажавања утицаја долази до одређеног потирања и уравнотежавања. Могући утицаји експлоатације на будућем површинском копу и промене у окружењу које из тога могу да проистекну на животну средину разматрани су кроз следеће манифестације, активности и утицаје који могу да настану услед:

- реализације пројекта,
- коришћења природних ресурса,
- емисије и имисије загађујућих материја,
- буке вибрације и зрачења,
- стварање отпада, складиштење и његово уклањање,
- експлозије пожара опасних материја,
- могуће удесне ситуације,
- пропуста у систему контроле загађивања,

Утицаји конкретне рударске активности у току експлоатације кречњака анализирани су кроз сагледавање начина и метода којим се наведени утицаји могу ублажити, односно свести на прихватљиве нивое. Експлоатација на површинском копу може имати негативних утицаја на животну и радну средину, од којих се могу навести:

- измена морфолошких карактеристика терена на локацији површинског копа,
- експлоатација необновљивих природних ресурса,
- промена намене земљишта, из продуктивног у рударско земљиште,
- дефицит вегетације и педолошког слоја земљишта,
- емисија буке и аерополутаната,
- емисија и имисија прашкастих материја,

Примедба 36. Прилог 7. – Како су утврђене наведене зоне?

ОДГОВОР: Зоне су утврђене на основу прорачуна у оквиру поглавља 6.2.5.

Примедба 37. поз. 13. Приказана литература нигде није означена у тексту, из које су коришћени наведени подаци или формуле;

ОДГОВОР:

Поз 6.3. За приказ следећих података тј. Климатских дијаграма, коришћени су подаци са сајта Meteoblue,

- Дијаграм просечних дневних температура и падавина у Лајковцу;
- Дијаграмски приказ облачних, сушних и кишних дана у Лајковцу;
- Дијаграм максималне температуре за Лајковац;
- Дијаграм количине падавина у Лајковцу;
- Дијаграм брзине ветра за Лајковац приказује дане по месецима за време којих ветар достиже одређену брзину;

Ружа ветрова за Лајковац приказује колико сати у години ветар дува из појединих

- праваца.

Поз 9.2. први пасус, Програм заштите животне средине општине Лајковац,

<https://www.lajkovac.org.rs/lokalna-samouprava/zivotna-sredina/>

Поз 10.5. други пасус, Програм заштите животне средине општине Лајковац,

<https://www.lajkovac.org.rs/lokalna-samouprava/zivotna-sredina/>

Примедба 38. кроз цео текст се раздаљина површинског копа од Колубаре приказује различито (100,

150, 250м ...)

ОДГОВОР: Најкраће растојање између горње ивице копа и Колубаре износи 200 метара. Усаглашено у тексту Студије

Примедба 39. Имајући у виду значај реке Колубаре, потребно је приказати Просечне средње месечне и годишње протицаје у м³/с (из Стратегије управљања водама, „Службени гласник РС“ број 3/2017 или из Хидролошких годишњака које издаје Хидрометеоролошки завод),

ОДГОВОР:

Допуњава се подпоглавље 9.3.1. мониторинг квалитета вода, после трећег пасуса додати:

Најнизводнија значајнија притока Саве је Колубара, која настаје спајањем Обнице и Јабланице узводно од Ваљево, а улива се у Саву код Обреновца У Стратегији управљања водама на територији Републике Србије до 2034. године, на основу података из Републичког хидрометеоролошког завода, наведени су подаци о просечним средње месечним и годишњим протицајима (за период 1946.-2006. године) у м³/с за кључне профиле водомерних станица, где је за реку Колубару и станицу Дражевац наведени следећи подаци

Река	Станица	Јан	Феб	Март	Апр	Мај	Јун	Јул	Авг	Сеп	Окт	Нов
Дец	Год											
Колубара	Дражевац	24,51	37,57	43,7	34,89	28,44	21,80	14,00	9,50	7,82	10,21	
		14,06	21,37	22,32								

У Стратегији управљања водама на територији Републике Србије до 2034. године, за реку Колубару и хидролошке станице Ваљево и Бел Брод, наведени су и подаци минималних годишњих протицаји 95% вероватноће појаве, просечни вишегодишњи и максимални годишњи протицаји 1% вероватноће.

Такође у Стратегији управљања водама на територији Републике Србије до 2034. године, у делу Заштита од штетног дејства вода, наводи се да су све велике поплаве у прошлости покретале нови циклус улагања у унапређење система заштите од поплава, који је трајао 30 до 40 година, пре свега у зависности од економских услова у земљи.

Поплава из маја 2014. године, која је нарочито имала бујични карактер, погодила је 42 од 99 значајних поплавних подручја у Републици Србији. После најнеопходнијих санација оштећења заштитних објеката, покреће се нови циклус који ће обезбедити смањење ризика од поплава на великом броју водотока у Републици Србији. Притом је битно да сви планирани радови и мере буду флексибилни и омогуће прилагођавање будућим условима који могу да доведу до погоршања режима великих вода, укључујући и промене у коришћењу сливова и климатске промене.

Основни постулат је да се интегрално решење – технички изводљиво, економски и еколошки оправдано и одрживо у условима климатских промена, мора дефинисати на нивоу слива. С обзиром на искуства из поплава 2014. године, један од приоритета је и унапређење заштите од поплава у сливу Колубаре, што захтева првенствено израду Студију управљања ризицима од поплава у сливу Колубаре, која ће дефинисати систем инвестиционих и неинвестиционих мера које треба имплементирати у наредних 30 година и Студију угрожености територије општине Обреновац од плавења спољним и унутрашњим водама, као и Пројекат реконструкције појединих објеката, посебно у зони Обреновца и површинских копова РБ Колубара.

Примедба 40. Потребно је приказати Минималне годишње протицаје 95% вероватноће појаве, просечне вишегодишње и максималне годишње протицаје 1% вероватноће са станице Ваљево или Бели Брод (из Стратегије управљања водама, „Службени гласник РС“ број 3/2017).

ОДГОВОР: Одговор дат у одговору на примедбу 39.

Примедба 41. Појаснити да ли постоји процена запреминске величине великих вода које се могу појавити на предметном подручју, или су се појављивале у ранијим периодима експлоатације?

ОДГОВОР: Допуњава се подпоглавље 7.1.5. у делу Подземне воде, додата после послдњег пасуса реченица:

Изузев искуствено (на основу досадашње експлоатације) што се показало ефикасним, а о је да су пропусти 1000 мм, који се налазе испод саобраћајница довољног капацитета да евакуишу све велике воде које падну на релативно мало сливно подручје површинског копа, није вршена процена запреминске величине веики вода које се могу појавити на предметном подручју.

Предметна Студија о процени утицаја на животну средину садржи све елементе на основу којих се може проценити подобност предвиђених мера за спречавање, смањење и отклањање могућих штетних утицаја на стање животне средине на локацији и ближој околини у току реализације пројекта, у случају удеса и по престанку рада пројекта, као и програм праћења утицаја на животну средину.

Решење и предметна Студија о процени утицаја на животну средину су саставни део техничке документације, у складу са чланом 18. Закона о процени утицаја на животну средину («Сл. гласник Р.Србије» број 135/04).

На основу члана 33. Закона о процени утицаја на животну средину, донето је посебно Решење о трошковима поступка.

УПУСТВО О ПРАВНОМ СРЕДСТВУ: Против овог Решења није допуштена жалба. Носилац пројекта и заинтересована јавност могу покренути управни спор подношењем тужбе **Управном суду у Београду, Немањина бр. 9**, у року од 30 дана од дана пријема овог решења, односно од дана објављивања у средствима информисања. Судска такса за тужбу износи 390 динара.

ДРЖАВНИ СЕКРЕТАР

Александар Дујановић

Достављено:

-наслову

-Сектору за надзор и превентивно деловање у животној средини

-архиви